

EDUSKUNNAN
SOSIAALIVALIOKUNTA

Helsingissä,
19 päivänä lokakuuta 1984
Lausunto n:o 2

Ulkoasiainvaliokunnalle

Ulkoasiainvaliokunta on kirjeellään 29 päivästä syyskuuta 1984 pyytänyt eduskunnan päätöksen mukaisesti sosiaalivaliokunnan lausuntoa hallituksen esityksestä n:o 112 67. ja 69 Kansainvälisen työkonferenssin eräiden päätösten johdosta.

Valiokunnassa ovat olleet asian johdosta kuuluttavina nuorempi hallitussihteeri Marjatta Rautala-Härmälä sosiaali- ja terveysministeriöstä, asiantuntijalääkäri Markku Toropainen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, oikeustieteen kandidaatti Johan Åström Suomen Työnantajain Keskusliitosta, varatuomari Tauno Nouro Liiketyönantajain Keskusliitosta, taloussihteeri Arja Kontkanen Kynnyks r.y.:stä, kuntoutusasiain neuvottelukunnan pääsihteeri Ilpo Vilkkumaa ja toiminnanjohtaja Veikko Niemi. Käsiteltyään asian valiokunta esittää seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi kansainvälisen työjärjestön sopimuksen n:o 155 vuodelta 1981, joka koskee työturvallisuutta, -terveyttä ja työympäristöä. Valtioneuvoston valtakunnallisesta työympäristöohjelmasta tekemän periaatepäätöksen jälkeen katsotaan, että sopimuksen hyväksymiselle ja ratifioimiselle ei ole estettä. Edelleen hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen n:o 159, joka koskee ammatillista kuntoutusta ja työllistämistä (vajaakuntoiset henkilöt), 1983. Sopimusta täydentää suositus n:o 168, joka koskee ammatillista kuntoutusta ja työllistämistä (vajaakuntoiset henkilöt), 1983. Suosituksen hallitus saattaa eduskunnan tietoon.

Sosiaalivaliokunta, joka on käsitellyt asiaa pelkästään oman toimialansa kannalta, esittää esityksensä, että yleissopimusten hyväksymiselle ei ole sisällöllistä estettä.

Sosiaalivaliokunta kiinnittää huomiota sopimuksen n:o 159 5 artiklaan, joka edellyttää, että kuntoutustoimintaa toimeenpantaessa on

neuvoteltava toimintapolitiikasta työnantajien ja työntekijöitä edustavien järjestöjen kanssa ammatillista kuntoutustoimintaa harjoittavien elinten välisen yhteistyön ja yhteensovittamisen edistämiseksi. Lisäksi tulee neuvotella vajaakuntoisten henkilöiden omien ja heidän asioitaan ajamaan perustettujen, edustavien järjestöjen kanssa. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan on tarkoitus muuttaa sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimivan kuntoutusasiain neuvottelukunnan kokoonpanoa siten, että siihen tulevat mukaan myös edustavimmat työmarkkinajärjestöt. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan kuntoutusasiain neuvottelukunnan toimialana on sopimuksen n:o 159 5 artiklan tarkoittamat neuvottelut. Tämän vuoksi sosiaalivaliokunta esittää, että ulkoasiainvaliokunta edellyttäisi hallituksen täydentävän neuvottelukunnan kokoonpanoa siten, että siinä ovat edustettuina myös sekä kuntoutustoimintaa järjestävät yhteisöt että vajaakuntoiset, jolloin yhteistyö ja yhteensovittaminen saadaan joustavaksi. Vastaavasti työnvälitysasiain neuvottelukunnan vajaakuntoisten työllistämisasiain jaoston ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusasiain neuvottelukunnan kokoonpanon tulisi vastata sopimuksen n:o 159 5 artiklaa.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan eräät yleissopimuksessa n:o 159 ja suosituksessa n:o 168 käytetyt käsitteet ja niiden suomennokset eivät ole asianmukaisia. Tästä syystä valiokunta esittää ulkoasiainvaliokunnan edellyttävän hallitukselta, että käsitteet selvitetään ja että Suomi kansainvälisissä yhteyksissä pyrkisi vaikuttamaan kansainvälisiin sopimuksiin siten, ettei niissä käytetä leimaavia käsitteitä.

Edelleen valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että ammatillisen peruskoulutuksen antamisessa vajaakuntoisille on edelleen puutteita. Tästä syystä valiokunta esittää ulkoasiainvaliokunnan vielä edellyttävän, että hallitus ryhtyy toimenpi-

teisiin ammatillisen peruskoulutuksen järjestämiseksi koko ikäluokalle mukaan lukien kaikki vammaiset henkilöt.

Edellä esitetyn perusteella sosiaalivaliokunta esittää kunnioittavasti lausuntonaan,

että hallituksen esitykseen sisältyvät ehdotukset hyväksyttäisiin.

Sosiaalivaliokunnan puolesta:

Pertti Paasio
puheenjohtaja

Pentti Arajärvi
sihteeri

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Paasio, varapuheenjohtaja S. Mikkola ja jäsenet Halonen, Ikonen, H. Kemppainen, Könkkölä, P. Leppänen,

Louvo, Moisander, Nordman, Paavilainen, Pesola, Rantanen, Raudaskoski, Skön ja Stenius-Kaukonen.
